

IV.

ЧИТАЛИЩНО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО

Първата проява на интересъ къмъ нашето читалище отъ страна на публичната власть ние намираме въ първия „законъ за градскитѣ общини“ (1886 г.). Така чл. 16 отъ гл. II-ра на тоя законъ (публикуванъ въ „Държав. вѣстникъ“ брой 69 отъ 19. VII. 1889 год.) разпорежда следното:

„Ония общини, гдето нѣма библиотеки, отворени и поддържани отъ държавата или отъ нѣкое дружество за обществено ползуване, длъжни сѣ да даватъ помѣщения и срѣдства за отваряне читалища, които да служатъ за основаване на общински библиотеки“.

По-късно презъ 1902 година („Държ. вестникъ“, брой — 270 отъ 11 декемврий) е прибавена следната забележка къмъ чл. 11 отъ „Закона за селскитѣ общини“:

„Всѣка община е длъжна да има общинска библиотека, за издръжката на която вписва суми въ бюджета си. Тамъ, гдето има библиотека, основана и издържана отъ нѣкое дружество, общината дава помощъ. Ако общинския съветъ не впише въ бюджета на общината сума за издръжка на библиотека или помощъ за основаната и издържана такава отъ дружеството, и въ едина и въ другия случай потрѣбната сума се вписва задължително въ бюджета отъ надлежното мѣсто, което утвърдява тоя последенъ“.

Презъ 1909 г. („Държав. вестникъ“, брой № 49 отъ 5 мартъ) бѣ създаденъ чл. 431 въ „Закона за народното просвѣщение“ съ следния текстъ:

„Общинскитѣ библиотеки, както и читалищата на ученолюбивитѣ дружества, се намиратъ подъ върховния надзоръ на Министерството на Народното просвѣщение, което имъ утвърдява уставитѣ и може да имъ подпомага съ книги, пари и пр.

Всѣка община е длъжна да предвижда въ бюджета си ежегодно по 50 лв. въ полза на общинската библиотека“.

Презъ 1910 година сжщия чл. 431 доби следната разширена редакция:

„Общинскитѣ библиотеки, както и читалищата на ученолюбивитѣ дружества, се намиратъ подъ върховния надзоръ на Министерството на Народното просвѣщение, което имъ утвърдява уставитѣ и може да имъ подпомага съ книги, пари и пр.

Всѣка община е длъжна да предвижда въ бюджета си ежегодно най-малко по 50 лв. въ полза на общинската библиотека, а дето нѣма такава — на читалището на мѣстното ученолюбиво дружество. Книгитѣ и покъщнината